

Balans per 31 december 2002

Activa	Zie toelichting onder	2002 €	2001 €
Goud en goudvorderingen	1	8.058.187.254	7.766.265.040
Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2		
Vorderingen op het IMF		164.788.323	72.074.161
Tegoeden bij banken en beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa		37.151.511.287	41.162.620.238
		37.316.299.610	41.234.694.399
Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2	3.047.976.497	3.636.568.460
Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	3		
Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren en leningen		183.237.923	391.170.869
Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	4	0	0
Vorderingen binnen het Eurosysteem	5		
Vorderingen uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem		28.681.074.010	0
Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)		5.468.478.796	9.697.303.920
		34.149.552.806	9.697.303.920
Overige activa	6		
Materiële en immateriële vaste activa		112.624.758	100.585.654
Overige financiële activa		5.529.030.465	4.516.504.313
Overlopende activa en vooruitbetaalde kosten		1.260.718.561	620.508.777
Diversen		609.968.394	97.569.394
		7.512.342.178	5.335.168.138
Totaal activa		90.267.596.268	68.061.170.826

Passiva	Zie toelichting onder	2002 €	2001 €
Bankbiljetten in omloop	7	28.681.074.010	0
Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	8	1.036.000.000	1.022.000.000
Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	9	227.805.777	271.375.580
Verplichtingen aan ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	10	0	17.192.783
Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	10		
Deposito's, tegoeden en overige verplichtingen		5.192.380.656	5.840.349.099
Verplichtingen binnen het Eurosysteem	11		
Verplichtingen uit hoofde van de overdracht van externe reserves		40.497.150.000	40.497.150.000
Overige passiva	12		
Overlopende passiva en vooraf geïnde inkomsten		1.417.939.194	1.759.319.678
Diversen		75.191.137	94.122.190
		1.493.130.331	1.853.441.868
Voorzieningen	13	2.644.780.685	2.803.216.269
Herwaarderingsrekeningen	14	4.404.834.096	9.429.002.830
Kapitaal en reserves	15		
Kapitaal		4.097.229.250	4.097.229.250
Reserves		772.757.209	408.393.225
		4.869.986.459	4.505.622.475
Winst over het boekjaar		1.220.454.254	1.821.819.922
Totaal passiva		90.267.596.268	68.061.170.826

Winst- en verliesrekening over het jaar 2002

	Zie toelichting onder	2002 €	2001 €
Rentebaten uit externe reserves		990.618.897	1.707.431.459
Rentebaten uit de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem		726.917.226	0
Overige rentebaten		1.965.003.344	2.271.293.068
<i>Rentebaten</i>		3.682.539.467	3.978.724.527
Remuneratie van vorderingen van nationale centrale banken in verband met overgedragen externe reserves		(1.140.963.789)	(1.509.312.118)
Overige rentelasten		(1.547.042.623)	(1.698.022.587)
<i>Rentelasten</i>		(2.688.006.412)	(3.207.334.705)
Netto rentebaten	19	994.533.055	771.389.822
Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties	20	735.425.388	1.351.881.733
Afwaarderingen van financiële activa en posities	21	(276.955.036)	(109.023.392)
Overdracht naar/uit voorzieningen voor wisselkoersrisico's		154.000.000	109.023.392
Netto baten uit financiële transacties, afwaarderingen en voorzieningen voor risico's		612.470.352	1.351.881.733
Netto (lasten)/baten uit provisies en commissies	22	(227.158)	298.120
Overige baten	23	3.744.153	1.393.851
Totaal netto baten		1.610.520.402	2.124.963.526
Personeelskosten	24 & 25	(120.003.344)	(97.288.818)
Beheerskosten	26	(133.966.576)	(185.712.394)
Afschrijving van materiële en immateriële vaste activa		(17.738.206)	(20.142.392)
Productiekosten bankbiljetten	27	(118.358.022)	0
Winst over het boekjaar		1.220.454.254	1.821.819.922

Frankfurt am Main, 11 maart 2003

EUROPESE CENTRALE BANK

Willem F. Duisenberg
President

Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening¹

Vorm en presentatie van de jaarrekening

De jaarrekening van de Europese Centrale Bank (ECB) is zodanig opgesteld dat een getrouw beeld wordt gegeven van de grootte en samenstelling van het vermogen van de ECB en van de resultaten van haar bedrijf. De jaarrekening is opgesteld conform de onderstaand uiteengezette grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, die door de Raad van Bestuur van de ECB passend worden geacht voor een centrale bank. Deze grondslagen volgen de bepalingen van artikel 26.4 van de Statuten van het ESCB, die geharmoniseerde regels voor de financiële administratie en verslaglegging van de werkzaamheden van het Eurosysteem vereisen.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De toegepaste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn: de beginselen van economische realiteit en transparantie, het voorzichtigheidsbeginsel, de verwerking van gebeurtenissen na de balansdatum, het materialiteitsbeginsel, de periodotoerekeningsgrondslag, het continuïteitsbeginsel en de beginselen van consistentie en vergelijkbaarheid.

Waarderingsgrondslagen

De activa en passiva worden opgenomen tegen historische kostprijs, waarbij de waardering van verhandelbare waardepapieren, goud en alle andere in de balans opgenomen alsmede de niet in de balans opgenomen activa en passiva luidende in vreemde valuta plaatsvindt tegen marktwaarde. Transacties in financiële activa en passiva worden in de jaarrekening verantwoord op basis van het moment waarop zij worden afgewikkeld.

Goud en in vreemde valuta luidende activa en passiva

In vreemde valuta luidende activa en passiva worden in euro omgerekend tegen de op de balansdatum geldende marktcoers. Baten en lasten worden omgerekend tegen de op de datum van de transactie geldende marktcoers. De herwaardering van in vreemde valuta luidende activa en passiva, met inbegrip van zowel in de balans opgenomen als niet in de balans opgenomen instrumenten, vindt plaats per valutasoort.

Prijsherwaardering van in vreemde valuta luidende activa en passiva geschiedt onafhankelijk van de valutakoersherwaardering.

Er wordt voor goud geen onderscheid gemaakt tussen prijs- en valutaherwaarderingsverschillen. In plaats daarvan wordt voor goud één waardering bepaald op basis van de prijs in euro per *fine ounce*, die wordt afgeleid van de koers van de euro ten opzichte van de Amerikaanse dollar per 31 december 2002.

Waardepapieren

Alle verhandelbare waardepapieren en vergelijkbare activa worden gewaardeerd tegen de gemiddelde marktprijs per de balansdatum. Voor het jaar 2002 zijn daartoe de gemiddelde marktprijzen per 30 december 2002 gebruikt. Niet-verhandelbare waardepapieren worden gewaardeerd tegen kostprijs.

¹ De grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening van de ECB zijn vastgelegd in een Besluit van de Europese Centrale Bank van 5 december 2002 betreffende de jaarrekening van de Europese Centrale Bank (ECB/2002/11), Pb L 58, 3.3.2003, blz. 38-59. Dit Besluit werd van kracht op 1 januari 2003 maar is tevens toegepast voor het opstellen van de jaarbalans en de winst- en verliesrekening van de ECB voor het jaar 2002. De veranderingen ten opzichte van de in de voorgaande jaren gehanteerde grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening zijn niet significant.

Resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Gerealiseerde winsten en verliezen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen. Een gemiddelde-kostprijsmethode wordt op dagbasis toegepast om de aanschaffingsprijs van afzonderlijke posten te berekenen. Bij een ongerealiseerd verlies op een post per de jaarultimo wordt de gemiddelde aanschaffingsprijs van de desbetreffende post verminderd tot de valutakoers en/of de marktprijs per de jaarultimo.

Ongerealiseerde winsten worden niet als baten verantwoord, maar worden rechtstreeks in een herwaarderingsrekening opgenomen.

Ongerealiseerde verliezen worden ten laste van het resultaat gebracht voorzover zij ongerealiseerde herwaarderingswinsten, zoals opgenomen in de desbetreffende herwaarderingsrekening, te boven gaan. Ongerealiseerde verliezen op waardepapieren, valuta's of aangehouden goud worden niet gesaldeerd met ongerealiseerde winsten uit andere waardepapieren, valuta's of goud.

Agio's of disagio's bij aangekochte waardepapieren worden weergegeven als een deel van de rentebaten en worden afgeschreven over de resterende looptijd van de activa.

Transacties met wederinkoopverplichting

Transacties met wederinkoopverplichting krachtens een repo-overeenkomst worden in de balans geboekt als door onderpand gedekte ontvangen deposito's. De deposito's en de waarde van de als onderpand dienende waardepapieren worden in de balans opgenomen. Waardepapieren die bij dergelijke transacties worden verkocht blijven in de balans van de ECB opgenomen en worden behandeld alsof de desbetreffende activa nog steeds deel uitmaken van de portefeuille waaruit zij werden verkocht. Overeenkomsten met in vreemde valuta luidende waarde-

papieren hebben geen invloed op de gemiddelde kostprijs van de deviezenpositie.

Transacties met wederinkoopverplichting krachtens een repo-overeenkomst met wederverkoopverplichting worden op de actiefzijde van de balans geboekt als op basis van onderpand verstrekte leningen voor het bedrag van de leningen. Bij dergelijke transacties verkregen waardepapieren zijn niet onderhevig aan herwaardering.

Transacties met wederinkoopverplichting (waaronder effectenleningstransacties), die worden uitgevoerd krachtens een geautomatiseerd programma voor effectenleningstransacties, worden alleen op de balans geboekt indien gedurende de volledige looptijd van de transactie door de lener liquide onderpand is verschaft. In 2002 heeft de ECB geen onderpand in de vorm van contanten over de looptijd van een dergelijke transactie ontvangen.

Niet in de balans opgenomen instrumenten

Deviezeninstrumenten, te weten deviezen-termijntransacties, termijnonderdelen van deviezenswaps en andere deviezeninstrumenten, die een omwisseling van een bepaalde valuta tegen een andere valuta op een toekomstige datum inhouden, worden opgenomen in de netto-deviezenposities voor het berekenen van koerswinsten en -verliezen. Rente-instrumenten worden per instrument geherwaardeerd. Rentefutures worden op de transactiedatum buiten de balans geboekt. Dagelijkse wijzigingen in de variatiemarge worden in de balans opgenomen. Ongerealiseerde verliezen die per de jaarultimo in de winst- en verliesrekening worden opgenomen, worden in de daaropvolgende jaren niet gecompenseerd met ongerealiseerde winsten, tenzij het instrument vervallen of beëindigd is.

Gebeurtenissen na de balansdatum

Activa en passiva worden aangepast rekening houdend met gebeurtenissen die zich voordoen tussen de balansdatum en de datum waarop de Raad van Bestuur van de ECB de jaarrekening vaststelt, indien dergelijke gebeurtenissen van materiële invloed zijn op de waarde van de activa en passiva per de balansdatum.

Posities binnen het ESCB

Transacties binnen het ESCB zijn grensoverschrijdende transacties tussen twee centrale banken van de EU. Deze transacties worden hoofdzakelijk verwerkt via TARGET² en leiden tot bilaterale saldi op rekeningen tussen die centrale banken in de EU die zijn aangesloten op TARGET. Deze bilaterale saldi worden dagelijks door middel van schuldvernieuwing gesaldeerd met de ECB, waardoor elke nationale centrale bank één netto bilaterale positie ten opzichte van de ECB overhoudt. Deze positie in de boeken van de ECB vertegenwoordigt de netto vordering of verplichting van elke nationale centrale bank ten opzichte van de rest van het ESCB.

Saldi binnen het ESCB die door de nationale centrale banken van het eurogebied ten opzichte van de ECB worden aangehouden (behoudens het kapitaal van de ECB en posities uit hoofde van de overdracht van externe reserves aan de ECB) worden beschouwd als vorderingen of verplichtingen binnen het Eurosysteem en worden in de balans van de ECB opgenomen als één enkele actief- of passiefpost.

Saldi binnen het ESCB uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem worden als één enkele actiefpost opgenomen onder “Vorderingen uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem” (zie onder “Bankbiljetten in omloop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

Voor zover de nationale centrale banken die niet deel uitmaken van het eurogebied dergelijke saldi aanhouden ten opzichte van de ECB, worden deze verantwoord onder “Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro”.

Materiële en immateriële vaste activa

Materiële vaste activa, met uitzondering van grond, worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van afschrijvingen. Grond wordt gewaardeerd tegen kostprijs. Afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode, vanaf het kwartaal volgend op de aanschaffing en gedurende de verwachte economische levensduur van het desbetreffende activum, te weten:

- Computers en aanverwante hard- en software, en motorvoertuigen: 4 jaar;
- Inventaris, meubilair en installaties: 10 jaar;
- Gebouw en gekapitaliseerde herinrichtingskosten: 25 jaar.

In het geval van gebouw en gekapitaliseerde herinrichtingskosten met betrekking tot de bestaande panden van de ECB is de afschrijvingsperiode verkort, teneinde ervoor te zorgen dat deze activa geheel afgeschreven zijn eind 2008, op welk tijdstip de ECB naar verwachting naar haar definitieve locatie is verhuisd. Deze verandering zal voornamelijk van invloed zijn op de jaarrekeningen van 2003 en daarna.

Vaste activa met een kostprijs van minder dan €10.000 worden in het jaar van aanschaf afgeboekt.

Pensioenregeling van de ECB

De ECB kent een pensioenregeling op basis van een zogeheten beschikbaar-premiestelsel. De activa van het pensioenfonds, die uitsluitend dienen ter dekking van de

² “Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer”-systeem (zie ook Hoofdstuk VIII).

uitkeringen aan de deelnemers en hun nabestaanden, worden onder de overige activa van de ECB opgenomen en worden separaat verantwoord. Waarderingswinsten en -verliezen op de activa van het pensioenfonds worden als baten en lasten van het fonds verantwoord in het jaar waarin zij zich voordoen. Ter zake van de uitkeringen ten laste van de uitkeringsrekening, die is opgebouwd uit de door de ECB betaalde premies, bestaan minimumgaranties die een basis vormen voor de uiteindelijk beschikbare uitkeringen.

Bankbiljetten in omloop

De ECB en de twaalf nationale centrale banken van het eurogebied, die samen het Eurosysteem vormen, hebben vanaf 1 januari 2002 bankbiljetten uitgegeven.³ De totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop wordt toegedeeld op de laatste werkdag van elke maand overeenkomstig de verdeelsleutel voor de toedeling van bankbiljetten.⁴

De ECB heeft toegedeeld gekregen een deel ter grootte van 8% van de totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop, die wordt verantwoord onder de passiefpost op de balans "Bankbiljetten in omloop". Het ECB-deel van de totale waarde van de uitgegeven eurobankbiljetten staat tegenover de vorderingen op de nationale centrale banken. Deze vorderingen, die rentedragend zijn,⁵ worden vermeld onder de sub-post "Vorderingen binnen het Eurosysteem: Vorderingen uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem" (zie onder "Posities binnen het ESCB" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening"). Rentebaten over deze vorderingen worden opgenomen onder de post "Netto rentebaten". De Raad van Bestuur heeft besloten dat deze baten apart zullen worden verdeeld onder de nationale centrale banken in de vorm van een

tussentijdse verdeling.⁶ Zij zullen in hun geheel worden verdeeld tenzij de netto winst van de ECB over het gehele jaar kleiner is dan de inkomsten uit de eurobankbiljetten in omloop, en afhankelijk van een beslissing van de Raad van Bestuur deze baten te verminderen met door de ECB gemaakte kosten in verband met de uitgifte en verwerking van eurobankbiljetten. Voor 2002 heeft een tussentijdse verdeling plaatsgevonden op de tweede werkdag van 2003. Vanaf 2003 zullen de tussentijdse verdelingen na het einde van elk kwartaal plaatsvinden.

Diversen

Gezien de rol van de ECB als centrale bank is de Directie van de ECB van oordeel dat publicatie van een staat van herkomst en besteding van middelen geen additionele relevante informatie zou verschaffen.

De Raad van de Europese Unie heeft, met inachtneming van artikel 27 van de Statuten van het ESCB en op aanbeveling van de Raad van Bestuur van de ECB, de benoeming van PricewaterhouseCoopers GmbH als externe accountants van de ECB voor het jaar 2002 goedgekeurd.

³ Besluit van de ECB van 6 december 2001 betreffende de uitgifte van eurobankbiljetten (ECB/2001/15), Pb L 337, 20.12.2001, blz. 52-54.

⁴ De term "verdeelsleutel voor de toedeling van bankbiljetten" heeft betrekking op de percentages die het gevolg zijn van het meerekenen van het deel van de ECB in de totale waarde van de uitgegeven eurobankbiljetten en het toepassen van de verdeelsleutel voor het geplaatste kapitaal op het aandeel van de nationale centrale banken in die totale waarde.

⁵ Besluit van de ECB van 6 december 2001 inzake de toedeling van monetaire inkomsten van de nationale centrale banken van de deelnemende lidstaten met ingang van het boekjaar 2002 (ECB/2001/16), Pb L 337, 20.12.2001, blz. 55-61.

⁶ Besluit van de Europese Centrale Bank van 21 november 2002 inzake de verdeling van de inkomsten van de Europese Centrale Bank uit in omloop zijnde eurobankbiljetten onder de nationale centrale banken van de deelnemende lidstaten (ECB/2002/9), Pb L 323/49, 28.11.2002, blz. 49-50.

Toelichting op de balans

1 Goud en goudvorderingen

De goudvoorraad van de ECB bedraagt 24,7 miljoen *ounces fine gold* (2001: 24,7 miljoen *ounces*). In 2002 hebben geen transacties in goud plaatsgevonden. De toename van deze post is het gevolg van het driemaandelijke herwaarderingproces (zie onder “Goud en in vreemde valuta luidende activa en passiva” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

2 Vorderingen op niet-ingezetenen en ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta

Vorderingen op het IMF

Deze post omvat de per 31 december 2002 door de ECB aangehouden Bijzondere Trekkingsrechten (Special Drawing Rights, SDR's), en is het resultaat van een door de ECB met het Internationale Monetair Fonds gesloten akkoord, waarbij het IMF wordt gemachtigd namens de ECB SDR's te kopen en te verkopen tegen euro, zulks met inachtneming van minimum- en maximumtegoeden. Onder SDR wordt begrepen een valutamandje waarvan de waarde wordt bepaald als de gewogen som van de koersen van de vier belangrijkste valuta's (euro, Japanse yen, Britse pond en Amerikaanse dollar). SDR's worden bij de opstelling van de jaarrekening behandeld als in vreemde valuta luidende activa (zie onder “Goud en in vreemde valuta luidende activa en passiva” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

Tegoeden bij banken en beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa

Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta

Deze vorderingen bestaan uit tegoeden bij buitenlandse banken, leningen luidende in

vreemde valuta en beleggingen in waardepapieren, luidende in Amerikaanse dollar en Japanse yen.

3 Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Per 31 december 2002 bestond deze post uit bancaire deposito's bij niet-ingezetenen van het eurogebied.

4 Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Alle door de ECB aangehouden waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied luidende in euro, vormen een directe tegenpost van kapitaal en reserves van de ECB. De ECB heeft besloten deze aanhoudingen in een eigen portefeuille onder te brengen, die nu wordt opgenomen onder de post “Overige financiële activa”. De vergelijkbare balans per 31 december 2001 is dienovereenkomstig aangepast.

5 Vorderingen binnen het Eurosysteem

Vorderingen uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem

Deze post bestaat uit de vorderingen van de ECB ten opzichte van de nationale centrale banken van het eurogebied uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem (zie onder “Bankbiljetten in omloop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)

Deze post bestaat uit de TARGET-saldi van de nationale centrale banken van het eurogebied

ten opzichte van de ECB en omvat de tussentijdse verdelingen van de inkomsten van de ECB uit bankbiljetten (zie onder “Posities binnen het ESCB” en “Bankbiljetten in omloop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

	2002 €	2001 €
Te vorderen van nationale centrale banken van het eurogebied ter zake van TARGET	56.546.091.330	66.908.187.928
Verschuldigd aan nationale centrale banken van het eurogebied ter zake van TARGET	(50.471.612.534)	(57.210.884.008)
Verschuldigd aan nationale centrale banken van het eurogebied ter zake van de tussentijdse verdeling van de door de ECB uit bankbiljetten ontvangen inkomsten	(606.000.000)	0
Per saldo	5.468.478.796	9.697.303.920

6 Overige activa

Materiële en immateriële vaste activa

De materiële vaste activa omvatten per 31 December 2002 de volgende posten:

	Netto boekwaarde per 31 december 2002 €	Netto boekwaarde per 31 december 2001 €
Grond en gebouwen	51.496.140	39.288.068
Computers	33.522.388	28.703.744
Inventaris, meubilair, installaties en motorvoertuigen	2.575.083	4.492.005
Activa in aanbouw	9.092.185	8.077.125
Overige vaste activa	15.938.962	20.024.712
Totaal	112.624.758	100.585.654

De grootste toename, onder het hoofdje “Grond en gebouwen”, betrof de geactiveerde inrichtingskosten van de beide gebouwen van de ECB, de Eurotower en het Eurotheum.

Overige financiële activa

Deze post bestaat voornamelijk uit:

- Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied luidende in euro, gewaardeerd op €5,4 miljard (2001: €4,4 miljard – zie onder 4).
- De beleggingen van het pensioenfonds van de ECB, die zijn gewaardeerd op €61,9 miljoen (2002: €53,9 miljoen). De aangehouden activa betreffen de beleggingen van de gecumuleerde pensioenpremies van de ECB en van het personeel van de ECB per 31 december 2002; deze beleggingen worden beheerd door een externe vermogensbeheerder. De reguliere premies van de ECB en de deelnemers zijn op maandbasis belegd. De activa van het fonds zijn niet uitwisselbaar met andere financiële activa van de ECB en de uit deze activa voortvloeiende netto baten vormen geen baten van de ECB, maar worden herbelegd in de desbetreffende fondsen ter dekking van de toekomstige pensioenuitkeringen. De waarde van de aangehouden activa is gebaseerd op de door de externe vermogensbeheerder toegepaste waardering op basis van beurskoersen per de jaarultimo.
- De ECB is houdster van 3.000 aandelen Bank voor Internationale Betalingen, die zijn opgenomen tegen de aanschaffingsprijs van €38,5 miljoen.

Overlopende activa en vooruitbetaalde kosten

Deze post bestaat hoofdzakelijk uit nog te ontvangen rente ter waarde van €727 miljoen op de vorderingen van de ECB uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem (zie onder “Bankbiljetten in omloop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”). De rest van deze balanspost bestaat voornamelijk uit nog te ontvangen rente op waardepapieren en andere financiële activa.

Diversen

De toename van deze post in 2002 is hoofdzakelijk het gevolg van de lopende tussentijdse verdeling van de inkomsten van de ECB uit bankbiljetten (zie onder "Bankbiljetten in omloop" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening", en onder 5 hierboven).

7 Bankbiljetten in omloop

Deze post bestaat uit het ECB-deel van de totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop (zie onder "Bankbiljetten in omloop" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

8 Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Deze post omvat deposito's van leden van de Euro Banking Association (EBA), die voor de ECB als onderpand dienen met betrekking tot betalingen van de EBA die via het TARGET-systeem worden verevend.

9 Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Deze verplichtingen bestaan hoofdzakelijk uit bij de ECB aangehouden saldi van de nationale centrale banken die niet deel uitmaken van het eurogebied, voortvloeiend uit via het TARGET-systeem geleide transacties (zie onder "Posities binnen het ESCB" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

10 Verplichtingen aan ingezetenen en niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta

Dit zijn verplichtingen uit hoofde van repositieovereenkomsten afgesloten met ingezetenen en niet-ingezetenen van het eurogebied in

verband met het beheer van de deviezenreserves van de ECB.

11 Verplichtingen binnen het Eurosysteem

Deze post omvat de verplichtingen aan de nationale centrale banken van het eurogebied voortvloeiend uit de overdracht van externe reserves aan de ECB. De oorspronkelijke verplichtingen luiden in euro en zijn berekend op vaste basis al naar gelang de waarde van de activa op het moment van overdracht, waarbij rente wordt vergoed ter hoogte van de meest recent beschikbare marginale rentevoet voor de basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem, met een correctie vanwege een rendement van nul op de goudcomponent (zie "Toelichting op de winst- en verliesrekening", onder 19).

	Kapitaalsleutel	
	%	€
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,8658	1.432.900.000
Deutsche Bundesbank	24,4935	12.246.750.000
Bank of Greece	2,0564	1.028.200.000
Banco de España	8,8935	4.446.750.000
Banque de France	16,8337	8.416.850.000
Central Bank of Ireland	0,8496	424.800.000
Banca d'Italia	14,8950	7.447.500.000
Banque centrale du Luxembourg	0,1492	74.600.000
De Nederlandsche Bank	4,2780	2.139.000.000
Oesterreichische Nationalbank	2,3594	1.179.700.000
Banco de Portugal	1,9232	961.600.000
Suomen Pankki - Finlands Bank	1,3970	698.500.000
Totaal	80,9943	40.497.150.000

12 Overige passiva

Deze post bestaat hoofdzakelijk uit aan de nationale centrale banken verschuldigde rente ter zake van hun vorderingen uit hoofde van

de overgedragen externe activa (zie onder 11). Tevens worden hier de verplichtingen van de ECB ten opzichte van het pensioenfonds van €61,9 miljoen (2001: €53,9 miljoen) en overige overlopende posten verantwoord.

13 Voorzieningen

Gezien het grote wisselkoers- en renterisico dat de ECB loopt en gezien de huidige omvang van de herwaarderingsreserves, is een algemene voorziening voor deze risico's getroffen. Jaarlijks zal worden bezien, op grond van een beoordeling door de ECB van haar toekomstige wisselkoers- en renterisico's, hoe groot deze voorziening moet zijn, en of deze moet worden voortgezet.

Deze post omvat tevens de administratieve voorzieningen met betrekking tot gemaakte kosten ter zake van goederen en diensten, samen met een adequate voorziening voor de contractuele verplichting van de ECB om, wanneer zij naar haar definitieve locatie verhuist, bij het verlaten van de huidige panden, deze in oorspronkelijke staat terug te brengen.

14 Herwaarderingsrekeningen

Deze rekeningen bestaan uit herwaarderingsreserves uit hoofde van ongerealiseerde winsten op activa en passiva. De afname van deze saldi is hoofdzakelijk het gevolg van de depreciatie van de Amerikaanse dollar ten opzichte van de euro (zie onder "Goud en in vreemde valuta luidende activa en passiva" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

	2002 €	2001 €
Goud	1.983.835.491	1.691.913.278
Deviezen	1.682.723.875	7.428.130.700
Waardepapieren	738.274.730	308.958.852
Totaal	4.404.834.096	9.429.002.830

15 Kapitaal en reserves

Kapitaal

De geplaatste bijdragen van de nationale centrale banken van het eurogebied aan het kapitaal van de ECB van €5 miljard bedragen in totaal €4.049.715.000 en zijn als volgt verdeeld:

	Kapitaalsleutel %	€
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,8658	143.290.000
Deutsche Bundesbank	24,4935	1.224.675.000
Bank of Greece	2,0564	102.820.000
Banco de España	8,8935	444.675.000
Banque de France	16,8337	841.685.000
Central Bank of Ireland	0,8496	42.480.000
Banca d'Italia	14,8950	744.750.000
Banque centrale du Luxembourg	0,1492	7.460.000
De Nederlandsche Bank	4,2780	213.900.000
Oesterreichische Nationalbank	2,3594	117.970.000
Banco de Portugal	1,9232	96.160.000
Suomen Pankki - Finlands Bank	1,3970	69.850.000
Totaal	80,9943	4.049.715.000

De bijdragen van de nationale centrale banken die niet deel uitmaken van het eurogebied, gelijk aan 5% van de bijdragen die zij verschuldigd zouden zijn bij deelname aan de Monetaire Unie, bedragen in totaal €47.514.250 en zijn als volgt verdeeld:

	Kapitaalsleutel %	€
Danmarks Nationalbank	1,6709	4.177.250
Sveriges Riksbank	2,6537	6.634.250
Bank of England	14,6811	36.702.750
Totaal	19,0057	47.514.250

Deze bedragen vormen bijdragen ten behoeve van de dekking van door de ECB te maken operationele kosten uit hoofde van taken voor de nationale centrale banken die

niet deel uitmaken van het eurogebied. De nationale centrale banken die niet deel uitmaken van het eurogebied hoeven tot het tijdstip van toetreding tot het Eurosysteem geen kapitaalbijdragen te storten boven de reeds vastgestelde bedragen. Zij hebben geen recht op een aandeel in de te verdelen winst van de ECB (met inbegrip van inkomsten uit de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem); evenmin hoeven zij eventuele verliezen van de ECB te financieren.

Reserves

Overeenkomstig artikel 33 van de Statuten van het ESCB en het Besluit van de Raad van Bestuur van 21 maart 2002, is een bedrag van €364 miljoen van de nettowinst over het jaar 2001 overgemaakt naar het algemeen reservefonds.

16 Geautomatiseerd programma voor effectenleningtransacties

Ten behoeve van het beheer van haar eigen vermogen is de ECB partij in een geautomatiseerd programma voor effectenleningtransacties, waarbij een daarvoor aangestelde persoon of instelling namens de ECB effectenleningstransacties verricht met een aantal door de ECB daartoe aangewezen tegenpartijen. Per 31 december

2002 stonden onder deze regeling transacties met wederinkoopverplichting krachtens een repo-overeenkomst of krachtens een repo-overeenkomst met wederverkoopverplichting uit, elk met een waarde van €1,4 miljard (2001: €1,6 miljard) (zie “Transacties met wederinkoopverplichting” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

17 Rentefutures

In 2002 zijn deviezenrentefutures gebruikt in het kader van het beheer van de deviezenreserves van de ECB. Per 31 december 2002 liepen de volgende transacties (vermeld tegen nominale waarde):

Deviezenrentefutures	Contractwaarde €
Aankopen	1.130.775.475
Verkopen	682.464.004

18 Kapitaalverplichtingen

Op 5 maart 2002 hebben de ECB en de Stad Frankfurt am Main een aankoopovereenkomst getekend voor de locatie van het definitieve gebouw van de ECB. Op grond van een vooromschreven gebied voor bouwruimte, is de minimale aankoopprijs vastgesteld op €61,4 miljoen, te betalen in termijnen tot uiterlijk 31 december 2004, vanaf welke datum de ECB het wettelijk eigendomsrecht op deze locatie zal verkrijgen.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

19 Netto rentebaten

Rentebaten uit externe reserves

Deze post omvat rentebaten, na aftrek van rentelasten, uit de in vreemde valuta luidende activa en passiva, en is als volgt verdeeld:

	2002 €	2001 €
Bruto rentebaten uit externe reserves	1.060.990.318	1.851.694.324
Rentelasten op externe-reserveverplichtingen	(70.371.421)	(144.262.865)
Netto rentebaten uit externe reserves	990.618.897	1.707.431.459

Rentebaten uit de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem

Deze post bestaat uit de rentebaten van de ECB uit haar deel van 8% van de totale waarde van de uitgegeven eurobankbiljetten (zie onder “Bankbiljetten in omloop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”). De rente op de vorderingen van de ECB ten aanzien van haar deel van de bankbiljetten wordt geheven tegen de meest recent beschikbare marginale rentevoet voor de basis-herfinancieringstransacties van het Eurosysteem.

Remuneratie van vorderingen van nationale centrale banken in verband met overgedragen externe reserves

De rentevergoedingen aan de nationale centrale banken van het eurogebied uit hoofde van hun vorderingen op de ECB ter zake van de overeenkomstig artikel 30.1 van de Statuten van het ESCB aan de ECB overgedragen externe reserves worden onder deze post vermeld.

Overige rentebaten en Overige rentelasten

Deze posten bestaan hoofdzakelijk uit rentebaten en -lasten ten aanzien van saldi uit hoofde van TARGET-transacties en ten aanzien van overige in euro luidende activa en passiva.

Met uitzondering van “Rentebaten uit de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem”, is het rentesaldo in vergelijking met 2001 gedaald, voornamelijk ten gevolge van de daling van de Amerikaanse dollar en de eurorente gedurende dit jaar.

20 Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties

De netto gerealiseerde winst is ontstaan door de verkoop van effecten in het kader van het normale portefeuillebeheer. In 2002 hebben geen belangrijke uitstromen van deviezen plaatsgevonden.

21 Afwaarderingen van financiële activa en posities

Deze last is bijna geheel het gevolg van de afwaardering van de aanschaffingskosten van de door de ECB aangehouden Japanse yen en SDR's tot de eindejaarsmarktwaarde per 31 december 2002, na de depreciatie van deze valuta's ten opzichte van de euro gedurende het jaar (zie “Resultaatbepaling” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

22 Netto (lasten)/baten uit provisies en commissies

Deze post bestaat uit de volgende baten en lasten. De baten bestaan uit aan kredietinstellingen opgelegde boetes ter zake van niet-nakoming van de reserveverplichtingen.

	2001 €	2000 €
Baten uit provisies en commissies	634.241	931.206
Lasten met betrekking tot provisies en commissies	(861.399)	(633.086)
Netto (lasten)/baten uit provisies en commissies	(227.158)	298.120

23 Overige baten

De overige baten gedurende het boekjaar waren hoofdzakelijk het gevolg van de overdracht van ongebruikte administratieve voorzieningen naar de winst- en verliesrekening.

24 Personeelskosten

Deze post heeft betrekking op salarissen en toelagen ten bedrage van €92,6 miljoen (2001: €82,4 miljoen), alsmede op werkgeversbijdragen aan het pensioenfonds van de ECB en de ziekte- en ongevallenverzekering. De toelagen van de leden van de Directie van de ECB bedroegen in totaal €2 miljoen (2001: €1,9 miljoen). Gedurende 2002 zijn geen pensioenen betaald aan voormalige leden van de Directie of aan hun nabestaanden. De salarissen en toelagen van het personeel, met inbegrip van de toelagen van hoge bestuursfunctionarissen, zijn in grote lijnen gebaseerd op en vergelijkbaar met de beloningsverhoudingen binnen de Europese Gemeenschappen.

Eind 2002 bedroeg het aantal personeelsleden van de ECB 1.105, waaronder 79 in bestuursfuncties. Gedurende 2002 bedroeg het gemiddelde aantal personeelsleden van de ECB 1.080, tegen 997 in 2001. Gedurende 2002 zijn 113 personeelsleden aangetrokken en hebben 51 personeelsleden de ECB verlaten.

25 De pensioenregeling van de ECB

Volgens het reglement van de pensioenregeling van de ECB, moet eens per drie jaar

een volledige actuariële waardering worden uitgevoerd. De meest recente actuariële waardering is per 31 december 2001, met gebruikmaking van de zogeheten Projected Unit Credit-methode, waarbij wordt uitgegaan van een minimaal bedrag aan verplichtingen gelijk aan de verschuldigde eenmalige contante uitkeringen aan deelnemers bij beëindiging van het dienstverband.

De premielasten van de regeling worden geraamd op basis van het advies van een bevoegd actuaaris. De totale door de ECB betaalde pensioenpremies, met inbegrip van een voorziening voor arbeidsongeschiktheid en pensioenuitkeringen, bedroegen €27,4 miljoen (2001: €14,9 miljoen). Hierin is een voorziening begrepen voor pensioenen voor leden van de Directie ad €2,1 miljoen (2001: €0,7 miljoen) en supplementaire bijdragen. Op grond van de bevindingen van de actuaaris deed de ECB in 2002 een supplementaire bijdrage van €10,5 miljoen. De in de toekomst door de ECB te betalen pensioenpremie bedraagt 16,5% van de pensioengrondslag van alle personeelsleden.

26 Beheerskosten

Deze kosten omvatten alle overige lopende kosten, te weten huur, onderhoud van de kantoorruimten, niet-investeringsgoederen en -inventaris, honoraria van adviseurs, en overige diensten en kantooormiddelen, evenals de kosten van werving, verhuizing, installatie, opleiding en herhuisvesting van personeel.

De netto daling van de beheerskosten in vergelijking met 2001 is hoofdzakelijk het gevolg van het feit dat in dat jaar additionele honoraria aan adviseurs moesten worden betaald in verband met de Euro 2002 Informatiecampagne.

27 Productiekosten bankbiljetten

In 2001 werden de kosten uit hoofde van de productie van een noodvoorraad eurobankbiljetten voor het Eurosysteem in verband

met de overgang op de chartale euro geactualiseerd, afhankelijk van de toedeling van die voorraden aan de nationale centrale banken, zoals vereist tegen kostprijs. Op grond van een na de overgang op de chartale euro genomen besluit van de Raad van Bestuur van de ECB dat de resterende voorraad bankbiljetten de kern zou vormen van een strategische voorraad voor het Eurosysteem, zijn deze kosten, samen met soortgelijke in 2002 gemaakte kosten, als last

geboekt. De resterende kosten van het aanleggen van de strategische voorraad voor het Eurosysteem werden direct door de nationale centrale banken gedragen.

De Raad van Bestuur heeft besloten dat deze kosten in mindering dienen te worden gebracht op de tussentijdse verdeling van inkomsten uit de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem.

President en Raad van Bestuur
van de Europese Centrale Bank

Frankfurt am Main

Wij hebben bijgaande jaarrekening van de Europese Centrale Bank per 31 december 2002 gecontroleerd. De Directie van de Europese Centrale Bank is verantwoordelijk voor deze jaarrekening. Het is onze verantwoordelijkheid op grond van ons onderzoek een oordeel te geven over deze jaarrekening.

Wij hebben ons onderzoek verricht in overeenstemming met internationale controlestandaarden. Deze standaarden vereisen dat wij de controle zo opzetten en uitvoeren dat wij er redelijk zeker van kunnen zijn dat de jaarrekening geen materiële verkeerde opgave bevat. Een controle-onderzoek omvat steekproefsgewijs onderzoek van stukken die betrekking hebben op de in de jaarrekening vervatte bedragen en verantwoordingen. Tevens omvat een controle-onderzoek een beoordeling van de gehanteerde grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening en van belangrijke, door het management gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de algehele presentatie van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat ons controle-onderzoek een redelijke basis vormt voor ons oordeel.

Naar ons oordeel geeft deze jaarrekening, die is opgesteld volgens de in het eerste deel van de toelichting bij de jaarrekening van de Europese Centrale Bank uiteengezette grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Europese Centrale Bank per 31 december 2002 en van het resultaat voor het jaar 2002.

Frankfurt am Main, 12 maart 2003

Pricewaterhouse Coopers

GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

(Wagener)
Controlerend accountant

(Roennberg)
Controlerend accountant

Toelichting op de winstverdeling

Deze toelichting maakt geen deel uit van de jaarrekening van de ECB over 2002 en wordt slechts ter informatie in dit Jaarverslag gepubliceerd.

Winstverdeling

Inkomsten uit de door de ECB uitgegeven bankbiljetten

Krachtens een besluit van de Raad van Bestuur van 19 december 2002 is op 3 januari 2003 een bedrag van €606 miljoen, d.w.z. een deel van de inkomsten uit het deel van de ECB van de totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop, verdeeld onder de nationale centrale banken naar rato van hun respectieve aandelen in het kapitaal van de ECB.

Overdracht naar het algemeen reservefonds

Krachtens artikel 33 van de Statuten van het ESCB wordt de nettowinst van de ECB in de volgende volgorde verdeeld:

- Een door de Raad van Bestuur vast te stellen bedrag dat niet meer dan 20% van de nettowinst mag bedragen, wordt naar het algemeen reservefonds overgedragen tot een maximum van 100% van het kapitaal van de ECB.
- De resterende nettowinst wordt onder de aandeelhouders van de ECB verdeeld naar rato van hun gestorte aandelen in het kapitaal van de ECB.

In overeenstemming hiermee heeft de Raad van Bestuur op 20 maart 2003 besloten geen overdracht te doen plaatsvinden naar het algemeen reservefonds en het restant van €614 miljoen te verdelen onder de nationale centrale banken van het eurogebied naar rato van hun gestorte aandelen in het kapitaal van de ECB.

Nationale centrale banken die niet deel uitmaken van het eurogebied hebben geen recht op een aandeel in de winst van de ECB.

	2002 €	2001 €
Winst over het boekjaar	1.220.454.254	1.821.819.922
Onder de nationale centrale banken verdeelde inkomsten uit de door de ECB uitgegeven bankbiljetten	(606.000.000)	0
Winst over het boekjaar na verdeling van de inkomsten uit de door de ECB uitgegeven bankbiljetten	614.454.254	1.821.819.922
Toewijzingen aan algemeen reservefonds	0	(364.363.984)
Te verdelen winst	614.454.254	1.457.455.938
Winstverdeling onder nationale centrale banken	(614.454.254)	(1.457.455.938)
Totaal	0	0